MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro

Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Enää ei tarvitse matkustaa Pariisiin tai Saksaan avatakseen ikkunoita Eurooppaa. Riittää, kun katsoo lastenkammariin tai kouluun, missä koko maailma avautuu lasten ja nuorten silmiin hipaisemalla iPadia tai kännykää. **TAPIO HONKAMAA KOLUMNISSAAN LÄNSI-SAVOSSA**

Luottamus poliisiin horjuu

Poliisi on aina ollut kansalaisten silmissä yksi luotettavimmista suomalaisista instituutioista. Viime viikolla esiin tulleet ongelmat poliisin sisäisessä valvonnassa ja toimintatavoissa ovatkin olleet melkoinen yllätys. Poliisissa on käynnissä ankara sisäinen pyykinpesu ja toimintatapojen läpivalaisu.

Helsingin huumepoliisin päällikköä epäillään raskaista virkarikoksista. Päällikkö on pidätettynä epäiltynä lahjuksen ottamisesta ja hänellä epäillään olleen yhteyksiä rikollisjärjestöön. Yksi osa epäselvyyksiä koskee poliisin tietokonehankintoja, jossa järjestelmän toimittajalla on paljastunut olleen epätavanomaisia yhteyksiä.

Sotkuun kuuluu osana myös poliisin sisäisten ohjeiden ja lakien rikkominen. Huumepoliisin työ poikkeaa monella tavalla poliisin tyypillisimmistä työtehtävistä. Huumepoliisi joutuu jopa soluttautumaan rikollisjärjestöihin ja turvautumaan ilmiantajiin. Tälle toiminnalle on olemassa laissa ja asetuksissa asetetut rajat, jotka kuitenkin ovat olleet ilmeisen tulkinnanvaraisia.

Helsingin poliisissa ei ole noudatettu säädösten edellyttämään tietolähteiden rekisteröintiä. Poliisin ylin johtokaan ei kertomansa mukaan tiennyt rekisteröinnin laiminlyönnistä ennen kuin noin viikko sitten, jolloin poliisiylijohtaja Mikko Paatero sai asiasta varmistuksen. Paatero ei kuitenkaan välittänyt tietoa eteenpäin esimiehelleen sisäministeri Päivi Räsäselle, joka reagoi tiedon saatuaan kovaotteisesti asiaan.

Räsänen pyysi valtakunnansyyttäjää tutkimaan tapausta ja ilmoitti julkisesti, että Mikko Paaterolla on maanantaihin asti aikaa miettiä, jatkaako hän poliisiylijohtajana. Räsänen määräsi Paateron keskustelemaan myös Helsingin poliisikomentajan Jukka Riikosen kanssa tämän asemasta. Riikonen on pidätetyn huumepoliisin päällikön esimies.

Tapaus on Suomen poliittisessa historiassa ainutlaatuinen. Harvoin on suomalainen ministeri käyttänyt yhtä ripeitä otteita. Toisaalta harvoin on myöskään poliisissa paljastunut vastaavaa kuin nyt.

Poliisihallinnon sisäisistä ongelmista on puhuttu vuosia. Ongelmia ovat aiheuttaneet eri yksiköiden keskinäinen kilpailu voimavaroista, puhdas valtataistelu ja viimeksi organisaation muutos. Paateron aikana on tapahtunut paljon: on perustettu poliisihallitus, organisoitu alueiden poliisitoiminta uudelleen ja tehty monia muitakin uudistuksia.

Poliisiylijohtaja Mikko Paateron asema on vaakalaudalla.

Kansalaiset ovat nähneet muutoksen siinä, että poliisiasemien määrä on vähentynyt rajusti ja liikkuva poliisi on lakkautettu.

Poliisin arkipäivään ovat kuuluneet vuodot laitoksen asioista julkisuuteen. Vuodot ovat kertoneet ongelmista eri yksiköiden sisällä ja myös niiden välillä. Useimmiten tietovuotojen tarkoitus on ollut saattaa kilpailija tai vastustaja laitoksen sisällä huonoon valoon.

Hallinnolliselta ja oikeudelliselta kannalta Helsingin poliisin tapaus on hankala. Nyt viimeistään on käynyt ilmi, että poliisin keskusohjaus ei ole toiminut. Eri yksiköissä ja eri alueilla on toisistaan poikkeavia käytäntöjä ja menettelytapoja. Lakeja, asetuksia ja määräyksiä tulkitaan eri puolilla eri tavoin.

Poliisihallinnon ongelmat ovat nyt myös hallituksen päänsärky. Sisäministeri Päivi Räsäsen on ulostulonsa jälkeen pakko tehdä nopeita päätöksiä, jotta poliisin uskottavuus ei horjuisi enää lisää.

Tapaus on Suomen poliittisessa historiassa ainutlaatuinen.

Ympäristö menettää

Työryhmät valmistelevat parhaillaan vuoden päästä voimaan astuvaa ympäristökorvausjärjestelmää.

Ohjelmassa on mukana on 90 prosenttia maatiloista ja 95 prosenttia pelloista. Jos uusi korvausjärjestelmä toteutuu tämänhetkisessä muodossaan, sen suosio voi jäädä kauas nykyisestä.

MTK:n ympäristöjohtaja arvioi, että jopa viidennes ohjelmaan nyt sitoutuneista voi jättää uuden sitoumuksen tekemättä. (MT 22.11.)

Jos ympäristötuen ehdot kiristyvät selvästi, etenkään suuria satoja tuottavien tilojen ei olisi enää taloudellisesti järkevää sitoutua siihen. Näin uusi järjestelmä kääntyisi ympäristöä vastaan.

MTK ja SLC ovat esittäneet ravinnetasetta lannoituksen perustaksi lannoitustaulukkojen sijaan. Ravinnetasetta ja tasapainoista lannoitusta kannattavat myös Itämeren suojelukomissio Helcom, Itämeren ympäristöjärjestö CCB ja Maailman luonnonsäätiö WWF.

Valmistelutyöryhmissä viljelijöiden ja järjestöjen ääntä ei ole kuultu. Ravinteiden enimmäismääriä rajoittavat taulukot aiotaan pitää tuen ehtona.

Toinen iso huolenaihe liittyy kannustavuuteen. Näillä näkymin maksettavia korvauksia aiotaan laskea. Jos näin käy, kustannusten ja tulomenetysten korvaamisen jälkeen rahaa tuskin liikenee enää kannustimeksi.

Moni taho pitää maataloutta lähes ainoana Itämeren saastuttajana. Tilojen ympäristökuormitus on kuitenkin vähentynyt Suomessa selvästi enemmän kuin OECD- tai EU-maissa.

Vuosina 1990–2004 ravinnetaseella lasketun typen määrä väheni Suomessa 65 ja fosforiylijäämä 42 prosenttia. Vastaavat luvut OECD-maissa keskimäärin olivat typellä 4 ja fosforilla 19 prosenttia. Maatalouden syyttely olisi jo korkea aika lopettaa.

Rakentavaa yhteistyötä ympäristöasioissa kaivataan myös hallintoon. Itämeri-seminaarissa viime viikolla puhunut Helcomin asiantuntija totesi, että varsinkin maatalous- ja ympäristöministeriöiden välisessä keskustelussa on parannettavaa.

VIERASYLIÖ

Metsäsertifikaatti säilyy valttina markkinoilla tulevaisuudessakin

Metsien sertifiointi on Suomessa vapaaehtoista, mutta siitä huolimatta sen kannatus on korkea. Metsänomistajat sekä raaka-aineen ostajat pitävät sertifioituja metsiä luotettavina kestävän puun lähteinä.

Metsäsertifioinnin suosiota selittää osaltaan myös se, että metsänhoitoyhdistykset ovat tarjonneet jäsenilleen laadunvalvontajärjestelmän ryhmäsertifioinnin muodossa, ja edun on saanut automaattisesti käyttöön jäsenyyden myötä ilman ylimääräisiä kustannuksia.

Järjestelmällä on haluttu varmistaa kestävä metsien hoito sekä käyttö ja siitä valmistettavien tuotteiden, kuten paperin, alkuperän todentaminen. Sen ansiosta olemme voineet esimerkiksi seurata puuraaka-aineen matkaa tuotteiden arvoketjussa hakkuilta kaupan hyllylle. Tämä on juuri sitä läpinäkyvyyttä, jota sekä kuluttajat että tuottajat ovat halunneet määrätietoisesti lisätä.

Sertifikaatti perustuu kestävyyskriteereihin, joilla turvaamme metsäluonnon monimuotoisuuden ja ekologisesti tärkeiden metsäalueiden suojelun mutta myös metsien taloudellisen kannattavuuden.

Kriteerit puoltavat paljon samoja asioita, joita olemme halunneet nostaa esille metsälain uudistuksessakin. Päällimmäisenä tarkoituksena on turvata asemamme maailman puutuotemarkkinoilla. Haluamme tulevaisuudessakin kuulua ensiluokkaisen puuntuottajamaiden kärkijoukkoon.

Sertifioimalla metsänsä turvaa metsänomistaja myös selustansa tulevaisuuden varalle. Sertifioidulle puulle on kysyntää paikallisilla markkinoilla ja maailmanlaajuisesti sertifioidusta puutavarasta on jo pulaa. Mitä suurempi joukko metsänsä sertifioi, sitä suurempi hyöty siitä on mahdollista saada.

Lakiuudistukset lisäävät vastuuta

Suomessa on tällä hetkellä käynnissä useita metsätalouteen liittyviä uudistuksia. Merkittävimpänä uudistuksena sertifikaattijärjestelmää koskien voidaan pitää metsänhoitoyhdistyslain muuttumista.

Metsänhoitoyhdistyslain muuttuessa siten, että niin sanotut pakkojäsenyydet poistuvat, muuttuu tilanne myös sertifikaattien osalta. Tulevaisuudessa metsänomistaja saa itse päättää, mihin yhdistykseen kuuluu vai kuuluuko mihinkään.

Metsänhoitoyhdistyslain muuttuminen ja sen perustan uudelleen rakentaminen on ollut odotettu uudistus, jota lämpimästi itsekin kannatan.

Huolehditaan, että jätämme arvokkaat metsät meitä seuraaville sukupolville.

Mutta uudistuksessa on myös kääntöpuolensa.

Jäsenyyden pakon poistuessa voi käydä niin, että metsänomistajat jäsenyydestään luopuessaan luopuvat myös tahattomasti sekä huomaamatta sertifikaattijärjestelmästä.

Todennäköisesti osa metsänhoitoyhdistyksen jäsenistä ei edes tarkalleen tiedä, mitä kaikkea jäsenyys tarjoaa. Varsinkin nykymaailmassa, jossa metsät ovat yhä useammin perittyjä eivätkä enää näyttele näille metsänomistajille välttämättä merkittävää tulonlähdettä, voi asioihin perehtyminen jäädä.

Näissä tilanteissa, ja uuden lain astuessa voimaan, olisikin tärkeää, että kaikki metsänomistajat ymmärtäisivät metsien sertifioinnin tärkeyden. Se on loppujen lopuksi kustannuksiltaan alhainen, kun vertaa metsästä saataviin tuottoihin ja siihen turvaan, minkä se antaa ailahtelevilla maailmanmarkkinoilla.

Sertifikaatin pitää olla uskottava

Meillä on käytössä kaksi sertifiointijärjestelmää, PEFC ja FSC.

Pääsääntöisesti järjestelmissä ei ole suurta eroa, mutta painotukset FSC:ssä suuntautuvat enemmän luontoarvojen säilyttämiseen, kun taas PEFC:ssä standardit nojautuvat sosiaalisiin ja taloudellisiin tekijöihin.

Näistä PEFC on merkittävästi suurempi ja noin 95 prosenttia talouskäytössä olevista metsistämme on tämän sertifikaatin alla. Tästäkin johtuen PEFC on aloittanut tämän vuoden aikana omien standardiensa päivittämisen.

Järjestö näkee, että uudistamalla sertifikaattijärjestelmää pystytään säilyttämään järjestelmän asettama vaatimustaso. Sertifikaatin tulee olla ennen kaikkea uskottava, mutta myös toteuttamiskelpoinen. Tällöin vaatimukset metsänomistajille eivät voi olla kohtuuttomia.

Sertifikaatit ovat metsänomistajaliittojen omistuksessa, mutta metsänomistajat saavat käyttöönsä metsänhoitoyhdistyksen kautta ryhmäsertifiointimallilla. Uuden lain tullessa voimaan on mahdollista, että ryhmäsertifiointia tarjoavien tahojen määrä ja rakenne muuttuu tulevaisuudessa.

On myös huomioitava, että jos monet metsänomistajat jättävät metsäsertifikaatin, sertifioidun metsäpinta-alan kattavuus laskee. Sertifioinnin arvohan kuitenkin määräytyy sen mukaan, kuinka laajasti se on käytössä eri puolilla maatamme.

Pahimmillaan tilanne saattaa johtaa siihen, että lain astuessa voimaan sertifioidun metsän osuus markkinoille tarjottavasta raaka-aineesta romahtaa merkittävästi ja vaikuttaa näin ostajien taholla myös tarjottavaan hintaan.

On myös havaittavissa, että tulevaisuudessa sertifioinnin merkitys kasvaa metsätaloudessa. Puun jatkojalostuksen kehittyessä ja ekologisten arvojen jatkaessa nousuaan sertifikaatilla varmistettu, vastuullisesti tuotettu puutavara tarjoaa hyötyä ennen kaikkea omistajalleen, mutta myös kuluttajalleen.

Metsätalous on aina ollut merkittävässä asemassa kansantaloudessamme, tästä on kiittäminen vahvaa suomalaista metsäosaamistamme. Suomalainen puu on tehnyt kauppansa maailmalla ja se tunnetaan siellä.

Huolehditaan, että näin on myös jatkossa. Huolehditaan, että jätämme sekä ekologisesti että taloudellisesti arvokkaat metsät meitä seuraaville sukupolville.

TIMO HEINONEN
Kirjoittaja on kansanedustaja (kok.) ja eduskunnan ympäristövaliokunnan jäsen.

RAHIKAINEN

LEHTIKATSAUS

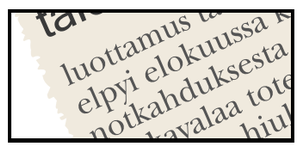

Helpotusta pienyrittäjälle

Karjalainen kiittelee esitystä, joka toisi elinkeinonharjoittajat velkajärjestelyssä samaan asemaan palkansaajien kanssa.

”Pienimuotoista yritystoimintaa harjoittavien elinkeinonharjoittajien olot ovat hyvin pitkälle verrattavissa palkansaajiin. Siksi erilainen kohtelu on ollut yrittäjien kannalta kohtuutonta.

Erityisen kohtuuttomalta se tuntuu juuri nyt 2010-luvulla, jolloin irtisanomisten takia työttömiksi joutuneita kannustetaan työllistämään itsensä pienyrittäjinä tai aikaisempi palkkatyö saatetaan jopa ulkoistaa toiminimelle.”

Omistajuus laajenee

Turun Sanomat pohtii valtion omistajaohjausta Talvivaaran kysymyksessä.

”Alunperin Talvivaaran piti olla lähinnä finanssisijoitus, josta valtio odottaa tuottoa niin kuin muutkin riskisijoittajat. Yrityksen vaikeuksien kasautuessa ja lisärahoituksen tarpeen kasvaessa asetelma on muuttunut radikaalisti.

Mitä moninaisimpiin ongelmiin Talvivaara on ajautunut, sitä innokkaammin valtion omistajuudelle on alettu kasata strategisia, elinkeinopoliittisia kuin myös työllisyys- ja ympäristönsuojelullisia perusteita. Onpa perinteinen aluepolitiikkakin saanut sijansa.”

Hallinta kotimaassa

Pohjalainen kiittelee Euroopan komission päätöstä Suomen arpajaislaista.

”Suomen liikunta- ja kulttuuriväki huokaisi helpotuksesta, kun Euroopan komissio viime viikolla päätti, että Suomen arpajaislaki täyttää EU-oikeuden vaatimukset.”

”Rahapelien hallinnan säilyminen kotimaassa on joka tapauksessa hyvä asia. Joskus on kuitenkin syytä pohtia, onko liikunnan ja kulttuurin rahoitus liiaksi pelimonopolin varassa.”

KOLUMNI: JOUKO RÖNKKÖ

Ilmansuunta vaikuttaa

Lapin aluehallintovirasto, avi, moitti äskettäin ministeriön aikeita keskittää kauppojen aukioloa koskevat päätökset Uudenmaan aviin. Keskittämisen perusteena oli, että kauppoja on eniten Uudellamaalla. Sillä perusteella lähes kaikki päätökset voitaisiin keskittää samaan paikkaan.

Lapin avi oli oikeassa, mutta tuskin sitä Uudellamaalla ymmärretään.

Kauppalehden sivuilla nähtiin vuosia sitten niin sanottu vitsi, jossa autoilija jarrutti Sodankylän keskustassa, ettei olisi ajanut koiran päälle. Vieressä istuva kysyi, miksi niin äkäinen jarrutus. ”En halunnut tappaa kunnan ainoaa veronmaksajaa”, oli vastaus.

Vitsi kuvasi hyvin etelän herrojen näkökulmaa. ”Ei siellä mikään kannata. Ei ne muuta kuin avustuksilla elää. Valtio on sinne kaatanut enemmän kuin tarpeeksi” ja niin edelleen.

Pohjoisessa moiset höpinät ovat maistuneet katkerilta. Mitä ylemmäs noustaan, sitä varmemmin tiedetään, ettei valtio anna vaan ottaa. Se vie metsät vaikka Etelä-Suomen suojeluohjelmaan jos ei muuhun.

Sodankylässä ei muistella Kauppalehden vitsiä pahalla.

jouko.ronkko@maaseuduntulevaisuus.fi

Valtio lakkauttaa kelan, poliisin, työvoimatoimiston ja postin. Se tekee poromiehistä ruuan kasvattajia EU:n pedoille. Se vie rajavartijat etelään passintarkastajiksi. Valtio on lakkauttanut pohjoisesta kymmeniä tuhansia työpaikkoja viimeisen parinkymmenen vuoden aikana.

Lapin kunnat haluaisivat rakentaa lisää vesivoimaa Kemijokeen, joka on jo alasuustaan padottu eikä mikään vapaa lohijoki. Samalla olisi suojattu Rovaniemen kaupunki suurtulvan varalta.

Ei käy, sanoivat etelän vihreät ja varmemmaksi vakuudeksi liittivät patoaltaan alueet Natura-verkostoon. Lapin ympäristökeskuksen kanta ei painanut mitään.

Varmuuden vuoksi vihreä ministeri Heidi Hautala pani Kemijoki Oy:n väen leikkauslistalle.

Eikö saisi vanhoja muistaa? Saa kyllä, koska sama peli jatkuu.

Rovaniemen kaupunki rakentaisi paikallista puuhaketta käyttävän voimalan. Se turvaisi puun käyttöä, toisi rahaa alueelle, vähentäisi öljyriippuvuutta ja lisäisi omavaraisuutta.

Ei käy, sanoivat etelän herrat ja nostivat kivihiilen halvimmaksi polttoaineeksi. Lämpökeskukset kautta maan alkoivat siirtyä kivihiileen.

Johtuuko etelän herrojen tyhmyys geeneistä? Ei johdu.

Tarttuvaa laatua pöljyys kyllä on. Muistanpa oululaisen kansanedustajan Martti Korhosen (vas.), joka on saanut etelän lihapatojen äärellä Ilta-Sanomia aikansa luettuaan etelän herrojen oireita. Hän mekasti kiivaasti keskustalaista liikenneministeriä Anu Vehviläistä vastaan, kun tämä ”pakotti” Valtionrautatiet tilaamaan junanvaunuja etuajassa.

Tilaus meni Transtechille, jonka pääkonttori on Oulussa ja vaunutehdas Kajaanissa, Korhosen vaalipiiriä molemmat. Noilla tilauksilla yhtiö pääsi pahimman ajan läpi ja menestyy nykyään hyvin.

Korhosen huoli päätöksen aikoihin oli sama kuin Ilta-Sanomien: ministeri käveli VR:n johtajien yli ja johtajaparat ottivat lopputilin.

”Aika kamalaa”, Korhonen parahti. Samaa sanon minäkin. Luulin, että vasemmistoliiton kansanedustaja puolustaisi mieluummin metallimiesten kuin VR:n johtajien työpaikkoja.

Ilmansuunta vaikuttaa nytkin, kun pohditaan, pitäisikö Talvivaaran kaivos pelastaa odottamaan parempia aikoja. Pitäisikö pelastaa yli tuhat työpaikkaa ja turvata ympäristön hoito vai jättää kaivos tuuliajolle, kunnes sen ostaa joku kansainvälinen kaivosyhtiö eurolla tai kahdella?

Paikalliset kansanedustajat ovat kaivoksen pelastamisen kannalla. Samaa mieltä ovat alueen kunnat.

Sotkamon kunnanhallituksen puheenjohtajan kannasta tosin ei ole varmuutta. Ari Korhonen (ps.) sanoi Maaseudun Tulevaisuudelle ja myös Kainuun Sanomille, että kaivos pitäisi sulkea mutta allekirjoitti vetoomuksen kaivoksen puolesta. Liekö ollut sitä mediapeliä.

Kajaanissa muistetaan, miten paikallinen Otanmäen kaivos suljettiin, kun vanadiinin hinta romahti. Kiina dumppasi silloin halpaa metallia markkinoille.

Kun kaivos oli kiinni, vanadiinin hinta nousi, mutta kaivos pysyi kiinni. Nytkin Kiina heiluttaa raaka-aineiden hintoja.

Sodankylässä ei muistella Kauppalehden vitsiä pahalla. Kunnassa veronmaksajien määrä kasvaa, Kauppalehdessä vähenee.